

Per aspera ad astra

Constelații 5 diamentine

Revistă de cultură universală
editată sub egida Ligii Scriitorilor Români
și a Uniunii Ziarștilor Profesioniști din România

Anul XV, Nr. 1(161)
Ianuarie 2024

**La mulți ani
2024**

**Cartea anului
pag. 2**

Constanța Abălașei Donosă - Peisaj de iarnă

Sumar

Doina Drăguț , <i>Eminescu - Național și Universal</i>	p.3
Nicolae Mares , <i>Poemul Și dacă... în limba polonă sau Despre Iubirea naturală</i>	pp.4,5
Paula Romanescu , <i>Mihai Eminescu - Vreme trece, vreme vine</i>	pp.6,7
Mihai Caba , <i>Fascinanta prințesă literată - Martha Bibescu</i>	pp.8-10
Lucia Cosmina Vlad , <i>Mihail Sebastian - o operă de seamă, un destin ironic</i>	pp.11-13
Al. Florin Țene , <i>Opera scriitorului nu trebuie să salveze în posteritate faptele acestuia ca om</i>	pp.14,15
Mihai Batog-Bujeniță , <i>Comoara</i>	pp.16-18
Ionuț Țene , <i>Cine a luat decizia locației ridicării statuii lui Avram Iancu din Cluj-Napoca după 1990!</i>	pp.19,20
Doina Drăguț , <i>Jocul minții</i>	p.20
Marin I. Arcuș , <i>Iohann Sebastian Bach și Georg Friedrich Haendel</i>	pp.21,22
Petru Ioan Gârda , <i>Poeme</i>	p.22
Constanța Abălașei Donosă , <i>Fiind băiet, păduri cutreieram</i>	p.23
Tudor Nedelcea , <i>Pamfil Șeicaru, grațiat de Nicolae Ceaușescu</i>	pp.24,25
Nicolae Mares , <i>Maxime și aforisme</i>	p.25
Carmen Manea , <i>Franz Liszt - muzicianul care continuă să ne fascineze</i>	pp.26-28
Ion Popescu-Brădiceni , <i>Ampretele timpului și existența antumă</i>	p.29
Mircea Tutunaru , <i>Scrisori din frunzele anotimpurilor</i>	pp.30,31
Mirela Violeta Mares , <i>Poeme</i>	p.31
Mihai Miron , <i>Eroii veșnic vii</i>	pp.32,33
Ștefan Radu Mușat , <i>Poeme</i>	p.33
Marinela Bela Capșa , <i>Poeme</i>	p.34
Nicolae Mares , <i>Unele considerații cu privire la cultura și civilizația hispano-iberică și obârșiile acestora (Interviu cu Elena Bălan)</i>	pp.35,36
Florentin Smarandache , <i>Primăvara</i>	p.36
Lucia-Elena Locusteanu , <i>Sentimentul Patriei și al Istoriei în opera eminesciană</i>	pp.37,38
Vlad Răzvan Baciu , <i>Bijuterii sonore sau tinerii muzicieni #AdMusicam2023</i>	pp.39-41
Mariana Zavati Gardner , <i>Poeme</i>	p.41
Sebastian Doreanu , <i>Epistole manent</i>	pp.42,43
Nicolae Mares , <i>Frica - instrumentul guvernării globale</i>	pp.44-46
Nicolae Nistor , <i>Poeme</i>	p.46
Nicolae Mățaș , <i>Poeme</i>	p.47
Ioan Voicu , <i>Valorile asiatice într-o lume globalizată</i>	pp.48-50
Nicolae Bălașa , <i>Despre Omul amestec al vremurilor și lipsurile sale la inventarul contemporan</i>	pp.51,52
Nicolae Șapcă , <i>Poeme</i>	p.52
George Petrovai , <i>Nechemații în cultură se agită și fac gură</i>	pp.53,54
Ionuț Pande , <i>Poeme</i>	p.54
Ileana Costea , <i>Lección de cinematografie cu Ligia Ciornei și Viorel Chesaru</i>	pp.55,56
Const. Miu , <i>Ucenicul (fragment de roman)</i>	p.57
Mihai Merticaru , <i>Poeme</i>	p.58
Liliana Popa , <i>Poeme</i>	p.59
Filip Tudora , <i>Picătură de pictură</i>	p.60

Constelații diamantine

Revistă de cultură universală

Fondată la Craiova,
în septembrie 2010
- apare lunar -

Redactor-șef: DOINA DRĂGUȚ

Consilier editorial: NICOLAE MAREȘ

Redactori literari: LIVIA CIUPERCĂ, JULIAN CHIVU,
SILVIU DOINAȘ POPESCU, IONUȚ ȚENE

Redactor artistic: FILIP TUDORA (UK)

Grafică & DTP: DOINA DRĂGUȚ

Redactori asociați: FLORENTIN SMARANDACHE (SUA), CRISTIAN PETRU BĂLAN (SUA), VIOREL ROMAN (Germania), MARIANA ZAVATI GARDNER (Anglia), GALINA MARTEA (Olanda), LIDIA GONȚA GROSU (R. Moldova)

Cartea anului

În urma numeroaselor mesaje primite la redacție cu privire la volumul **EROI VEȘNIC VII** de Nicolae Mares, colectivul de redacție a hotărât să acorde titlul de **Cartea anului 2023** acestui volum.

Erată (nr. 12/160)

- la pag. 38, autorul articolului este Silvia Hodaș (nu Silvia Hodoș)

- la pag. 42, autorul articolului este Vlad Răzvan Baciu (nu Ulpiu Vlad)

Responsabilitatea privind conținutul materialelor publicate în revista Constelații diamantine aparține strict autorului care semnează textul.

Materialele se pot trimite la adresele:

constelatiidiamantine1@gmail.com

const.diamantine@gmail.com

revista.constelatiidiamantine@gmail.com

Adresa redacției:

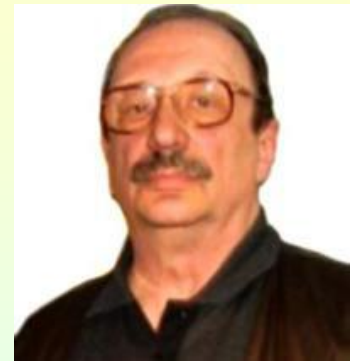
Cartier Lăpuș, Bd. Decebal, bl. S2, ap. 13, Craiova, Dolj,
România, cod: 200440

ISSN 2069 – 0657

Ilustrația revistei: Constanța Abălașei Donosă

**Fondatori: Doina Drăguț, Al. Florin Țene,
N.N. Negulescu, Janet Nică**

Mihai MIRON

Eroii veșnic vii

Nicolae Mareș - *Eroi veșnic vii*, Editura Fundației Culturale Memoria, 2023

Așa își întitulează noul său volum Nicolae Mareș, filolog, publicist, profesor și diplomat, după cum el însuși se prezintă. Iar dedicația este pe măsură: „*Cartea se dedică memoriei bunicului, Tudor Mareș, luptător la baionetă, în 1917, la Mărășești, împotriva armatelor germane, cât și a tatălui, Dumitru Mareș, vânător de munte, rănit de două ori: la Kerci și Sevastopol*”. Chiar această dedicare m-a sensibilizat pentru că ambii mei bunici în primul război mondial au luptat la Mărășești, moldoveanul Dumitru a rămas pe glie iar bănățeanul Iosif a revenit acasă, ambii fiind decorați cu Virtutea Militară.

Nicolae Mareș s-a născut în anul 1938 în comuna Măgurele din județul Prahova, a urmat studii de filosofie, filologie și istoria artei la Universitățile din București și Varșovia. Titlul de doctor în științe umaniste l-a obținut de la Institutul „George Călinescu” al Academiei Române.

De la Wikipedia mai aflăm că „a debutat în 1966, cu reportaje din Polonia, student fiind la Universitatea din Varșovia, a colaborat la radioul polonez, precum și cu presa culturală din această țară. Tot în perioada respectivă a început să scrie versuri și să traducă din literatura polonă, activitate de care nu s-a mai despărțit niciodată. A colaborat și mai colaborează cu mai toate publicațiile literare și culturale românești. Încă tânăr, l-a tradus pe Stanislaw Jerzy Lec /1970/, a publicat prima monografie despre Polonia /1971/, a tipărit mai multe antologii de poezie poloneză /peste 100 de poezii/, ultima apărută la Editura Academiei Române cu prilejul Centenarului Poloniei. A alcătuit și publicat marea „Dicționar” al înțelepciunii universale /peste 12.000 articole în 2014/; în anii 2000 a tradus și publicat „Cugetările” Sfântului Părinte, Ioan Paul al II-lea; în 2019 ale Mareșalului Józef Piłsudski cât și monografia tipărită la 150 de ani de la nașterea liderului polonez. Au văzut lumina tiparului volumele de versuri: *Clarobscur în amurg*, *Raze în apus de soare*, *Meditații lirice cât și de maxime și aforisme: Gânduri vechi și noi*, *Maxime militante*, *Iluminări etc.* Din 1980 a fost primit ca membru al Uniunii Scriitorilor din România. Cariera diplomatică a îmbrățișat-o în 1966; a trecut, prin concurs toate gradele diplomatice, de la atașat la ministru plenipotențiar.”

Nicolae Mareș este și se poartă ca un adevărat patriot pentru care **nația și istoria** nu sunt simple vorbe, ci noțiuni fundamentale. Tocmai de aceea cultul morților eroi, cei care și-au dat viața pentru țară a devenit o preocupare majoră. În 1918, la Alba Iulia, pe 1 decembrie, cei prezenți au făcut un jurământ și au votat o **Declarație**: „*Adunarea Națională cu smerenie se închină înaintea*

memoriei acelor bravi români cari în acest război și-au vărsat sângele pentru înfăptuirea idealului nostru, murind pentru libertatea și unitatea națiunii române”. Numai că urmașii lor nu prea s-au ținut de cuvânt. Acesta este motivul pentru care autorul vine cu acest volum pentru a repara cumva, după 100 de ani UITAREA. Citez din cele scrise de Nicolae Mareș:

„*Tuturor însă le-au scăpat cu desăvârșire, ca și istoricilor români, tragedia celor peste 10.000 de militari români, îngropați în glie prusacă sau austro-ungară, azi poloneză. În România, în primul rând, dar și în Polonia, din motive care ne scapă, tema a fost ținută nouă decenii, ascunsă sub preș, fiind considerată un subiect tabuu. Eseul de față încearcă să arunce sine ira et studio o lumină asupra celor petrecute în vremurile tulburi de la sfârșitul primului război mondial. Sunt peste zece mii de militari români din Primul Război Mondial, E r o i care își dorm somnul de veci în aproape 40 de necropole poloneze, ... risipite pe întreg teritoriul polonez, de la Marea Baltică până în Tatra. Prezentăm, așadar, dosarul declanșat în anul 2013, de către societatea civilă românească /Asociația Eroii Neamului - Eroii veșnic vii/, menit să revigoreze memoria acestor Eroii morți pentru Patrie. Dorința noastră a fost să sădăm pe întreg teritoriul românesc, peste 2 milioane de arbuști și de copaci, considerate de noi fiițe vii, peste care n-am vrea ca posteritatea să le ia drept un fapt divers*”.

Și cei două milioane de arbori au fost plantați. Dar acest lucru nu poate șterge nedreptățile și crimelor de război care au avut loc. Spune autorul:

„*Armata austro-ungară a fost prima care a trecut la deportarea pe teritoriul respectiv a unor militari români luați prizonieri. Aceasta s-a petrecut spre sfârșitul anului 1916; la fel au precedat și armatele germane. Cele din urmă au trecut la deportarea masivă a militarilor din toate țările ocupate, în lagăre de muncă forțată de la Łambowice/ Lamsdorf/, în Pomerania de Est, la Gdańsk, Tuchola, Czersk, în Vest, la Lidzbark Warmiński și în alte zeci de lagăre. În cazul României este vorba de cca 40 de mii de mii de prizonieri deportați. Deportările aveau ca scop folosirea cât mai grabnică a întregului potențial uman capturat, drept forță de muncă necesară autorităților germane pentru lărgirea capacității lagărelor existente, în folosul Reichului... În legătură cu necunoașterea acestor fapte de către **partea română**, avem în vedere autorități, instituții, istorici, diplomați, cercetători, publiciști etc. se nasc o sumedenie de între-*

bări, printre care: - Cum oare, de pildă, Primul ministru plenipotențiar român la Varșovia, Alexandru G. Florescu, acreditat în Polonia din iulie 1919, care îi raporta „la cald”, în august 1920, ministrului afacerilor străine, Take Ionescu, desfășurarea sângeroasă a bătăliei dată în apropierea Varșoviei și în care armata bolșevică, a fost înfrântă, n-a mai pomenit în informările sale laborioase nici un cuvânt despre existența în Polonia a prizonierilor români”. Adolf Hitler, în al doilea război mondial n-a făcut decât să reediteze «obiceiurile austriece și nemțești». Este greu - dacă nu chiar imposibil să comentezi scrierea lui Nicolae Mareș, tocmai de aceea mai bine citez din carte:

„Pentru mine (N. Mareș) ca individ care din motive obiective n-a prestat serviciul militar, rămâne o mare enigmă faptul că autoritățile poloneze au ținut ascunse sub preș fărădelegile comise de germani în cimitirele înșesate cu eroii români de pe teritoriul prusac și austro-maghiar de atunci! E drept că teritoriile respective au aparținut, timp de 123 de ani, din 1772 până în 1918 Germaniei, Austriei și Rusiei, dar ele au fost redobândite și administrate din 1920 - cum bine se știe - de organe centrale și locale poloneze, aceasta după semnarea Tratatului de pace de Trianon /.../...Mai mult, cimitirele cu prizonieri militari români de pe tot cuprinsul Poloniei, inclusiv în cele de la Lidzbark-Warmiński și Łambinowice au fost devastate - așa cum publiciști destoinici au constatat prin anii 2000. Polonezii știau destul de bine că în perioada comunistă crucile eroilor români au fost luate din lăcașurile de cult respective și puse în loc de dale prin gospodării țărănești sau prin cooperative agricole, încât din necunoaștere s-a ajuns la un condamnabil sacrilegiu pe care mi l-a descris profesorul de Liceu din Lidzbark Warmiński, Jan Skowronek. Părerea noastră este că nu umbra pădurilor pomeriene a fost prea deasă, ci nepăsarea și ignoranța au fost atât de crase. La acestea adăugăm n e r e c u n o ș t i n ța autorităților din cele două țări - timp de zece decenii - care la capitulul respectiv a lipsit cu desăvârșire. Generații întregi au dat uitării această temă timp de o sută de ani! Nimic mai jalnic!”

„Nici în scrierile celui mai mare filo-polonez român, **Nicolae Iorga**, n-am găsit referiri despre acele locuri și evenimentele petrecute pe meleaguri poloneze mai ales că, în anul 1925, în „Note polone”, istoricul publicist, care a străbătut cu un an mai înainte în lung și în lat țara vecină: Lemberg /Lwow/, Vilnius, Varșovia, Poznań și Cracovia, consemnând aspecte dintre cele mai diverse: culturale, spirituale, economice, politice etc., inclusiv întâmplări culese din cotidianul polonez, o evocare despre Pilsudski, portrete ale universitarilor și demnitarilor polonezi, dar nici un cuvânt despre aceste morminte. Nimeni altul decât Iorga, autorul memorabilelor cuvinte și îndemnuri: «a nu se uita niciunul din cei care au colaborat la această faptă istorică a minunii, de la general și de la fruntaș ardelean până la ultimul ostaș și țăran, omagiul recunoștinței noastre să se îndrepte azi către poporul acesta întreg, de oriunde și din toate vremile, martir erou». Și, vai!, ce număr imens de eroi avem de cinstit în această țară, atât de dragă nouă și multor români!”

„**Să scapi de coasa morții, / Ori ce-ai face, n-ai să poți - a scris un erou simplu, totalmente necunoscut. Este, așadar, o datorie civică de prim ordin cunoașterea și prezentarea Eroilor români răpuși pe meleagurile poloneze, îngropați în cimitirele din Gdańsk: - Przeróbka/Troyl/ - respectiv Brodnica, Lagărul de la Tuchola /Tuchel/, Czersk, Cimitirul din Markajmy - Lidzbark Warmiński, Vechiul cimitir al prizonierilor de război din Łambinowice-Lamsdorf /Opole/, Cimitirul Militar nr. 384 din Łagiewnice-Cracovia, cu nume și prenume, spre veșnică amintire. Salut gestul nobil al Patriarhiei Române de a încrusta în Catedrala Neamului pierderile suferite.”**

Cartea lui Nicolae Mareș nu este o carte de citit pur și simplu, este o carte de învățătură, de pioșenie și meditație, un manual de spirit patriotic și național, de recunoaștere a **greșelii-uitării** și de reparare a ei. Tocmai de aceea, nu vă îndemn să citiți cartea, vă îndemn să o învățați, ca să știți și să spuneți mai departe cine și cum au întregit această țară. Bunul Dumnezeu să ne ajute să o păstrăm!

Ștefan Radu MUȘAT

De
a
e
m
e

Drag de România mea

Cum în glasuri de izvoare îi curge graiul românesc,
Dacică cetate mândră e Ardealul strămoșesc.
Decebal, străbunul nostru, a slăvit acest pământ -
Țara mea, străveche țară, totdeauna eu te cânt.

Graiul nostru este sacru - zicea maica mea străbună -
Patria și doina sfântă, dulcea mea limbă română.
În țara mea, în ardere albastră, stelele și Luna fierb;
Aici sunt munții cu izvoare, pădurile bătrânului cerb.

Flacăra lui Ștefan

Patria e timpul ce nu poți să-l cuprinzi,
Și-n orice stea din noapte un spirit îl aprinzi
Cu flacăra din Putna ce Ștefan o veghează
Ca neamul românesc nicidecum să nu se piarză.

Ștefan, voievod măreț, n-a fost domnul aplecat;
El avea genunchii drepecți, de dac înrădăcinat.
Din milenii aspre și-n viitorime,
Patria e sacră pentru românime.

Așa am moștenit-o de la străbunii mei
În gând, în pas, în suflăt - în moarte dacă vrei -
În dreapta ei se află eroul strămoșesc
Pentru pământu-acesta de sine românesc.

Ridică-se în tine spiritul de dac!...

Cât timp te mai apleci, române, între ciocan și nicovală?
Trezește-i țării glasul pentru mândria sa națională!
Exiști doar în genunchi trăind printre ruine,
Iar țara sângerează și viață nu e-n tine.

Amar de vreme rabzi umil și aplecat
Ridică-se în tine spiritul de dac!
Se stinge Dumnezeu în tine și parcă ești nimic
De ce în vremea ta, române, te vrei așa de mic?

Nu ești al nimănui decât al Țării Românești,
Pământul tău natal îți cere să-l slujești;
Din neguri și ruine ridică această țară
Așa o cer strămoșii în vatra milenară!

Să fie țara demnă sub noua înfățișare;
A patriei cinstire mândrie și onoare!
Ridică-te, române, nu-i vreme să mai taci,
Pământul tău e zestrea de la străbunii daci!